ตกร.ขก.

รับ รอง ลปง. ปก.
เลขที่รับ 941
วันที่รับ 8 พ.ย. 2560
เวลา 14.30

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ขก. ส่วน ตกร. โทร. ๐๒ ๒๑๙ ๓๖๐๐ ต่อ ๑๙๐๔

ที่ ปง ๐๐๐๔.๔/ ๑๕๘๙ **วันที่** ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

เรียน ลปง. ผ่าน รอง ลปง.ปก. ผอ.ขก. และ ผอ.ส่วน ตกร.

๑. เรื่องเดิม

บันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ปง ๐๐๐๘.๔/๑๒๓๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ และบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ปง ๐๐๐๔.๔/๑๔๘๙ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ได้อนุมัติให้ข้าราชการรายนายวรเศรษฐ์ สุรพนานนท์ชัย นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ สังกัดกองข่าวกรองทางการเงิน เดินทางไปราชการเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Strategic Analysis Course for Asia-Pacific Region) ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ (รวมวันเดินทาง)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ นายวรเศรษฐ์ สุรพนานนท์ชัย นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ ขก. ได้เข้ารับการฝึกอบรมตามวันและเวลาตามข้อ ๑. โดยมีการกำหนดหัวข้อการฝึกอบรม ดังนี้

วันแรก วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา	บทเรียน	หัวข้อ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐	Welcome	
๙.๓๐ – ๑๐.๓๐	Module 1: Introduction	• Students and instructors introduce themselves • Ice breaker exercise • Course aims, objectives, structure and approach
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐	*Break*	
๑๑.๐๐ – ๑๑.๓๐	Module ๑: Introduction (cont)	• Recommendation ๒๙ • Course aims, objectives, structure and approach
๑๑.๓๐ – ๑๒.๓๐	Module ๒: Introduction to critical thinking	• Mindsets & Biases • Assumptions

๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐	*Lunch*	
๑๓.๓๐ – ๑๕.๐๐	Module ๒: Introduction to critical thinking	• Critical thinking • Structured analytic techniques
๑๕.๐๐– ๑๕.๓๐	*Break*	
๑๕.๓๐ – ๑๗.๐๐	Global exercise preparation	• Introduction to global exercise

วันที่สอง วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา	บทเรียน	หัวข้อ
๙.๐๐ – ๑๐.๓๐	Module ๓: Understanding strategic analysis	• Dimensions of analysis • Strategic analysis definitions • Data-to-knowledge • Benefits of strategic analysis • Strategic analysis product range
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐	*Break*	
๑๑.๐๐ – ๑๒.๓๐	Module ๔: Strategic analysis products	• Descriptive products • Visualization
๑๒.๓๐– ๑๓.๓๐	*Lunch*	
๑๓.๓๐-๑๔.๑๕	Module ๔: Strategic analysis products (cont'd)	• Indicators, Typologies, Trends • Intelligence products
๑๔.๑๕ –๑๔.๔๕	Module ๕: Intelligence cycle	• Intelligence cycle process and outcomes
๑๕.๐๐ – ๑๕.๓๐	*Break*	
๑๕.๓๐-๑๗.๐๐	Module ๖: Planning and tasking	• Key assumption check list

วันที่สาม วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา	บทเรียน	หัวข้อ
๙.๐๐-๑๐.๓๐	Module ๖: Planning and tasking	• Planning and tasking • Terms of Reference

๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐	*Break*	
๑๑.๐๐ – ๑๒.๓๐	Module ๗: Collection, collation and Evaluation	• Collection • Collation
๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐	*Lunch*	
๑๓.๓๐ – ๑๕.๐๐	Module ๗: Collection, collation and Evaluation	• Evaluation • Collection - practical
๑๕.๐๐ – ๑๕.๓๐	*Break*	
๑๕.๑๕ – ๑๗.๐๐	Group work	• Global exercise

วันที่สี่ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา	บทเรียน	หัวข้อ
๙.๐๐ – ๑๐.๓๐	Module ๘: Advanced critical thinking	• Facts, premises and assumptions • Inferences • Hypothesis testing
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐	*Break*	
๑๑.๐๐ – ๑๒.๓๐	Module ๘: Advanced critical thinking (cont'd)	• Analysis • Conclusions and Assessments • Structured Analytic Techniques
๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐	*Lunch*	
๑๓.๓๐ – ๑๕.๐๐	Module ๙: Reporting	• Considerations when reporting • Contents of reports • Charting
๑๕.๐๐ – ๑๕.๓๐	*Break*	
๑๕.๓๐ – ๑๗.๐๐	Group work	• Participants break up into teams to work on the Global exercise

วันที่ห้า วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา	บทเรียน	หัวข้อ
๙.๐๐ – ๑๐.๓๐	Module ๑๐: Global exercise	• Terrorist resourcing model • Globex Presentations
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐	*Break*	
๑๑.๐๐ – ๑๒.๓๐	Module ๑๐: Global exercise	• Globex Presentations
๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐	*Lunch*	
๑๓.๓๐ – ๑๔.๓๐	Module ๑๐: Global exercise	• Globex Presentations
๑๔.๓๐ – ๑๕.๓๐	Course wrap-up	• Course evaluation and feedback • Presentation of certificates

ทั้งนี้ นายวรเศรษฐ์ฯ ได้ผ่านการฝึกอบรมโดยได้รับประกาศนียบัตรตามเอกสารแนบ ๑

๒.๒ จากการฝึกอบรมตามข้อ ๒.๑ มีการกำหนดหัวข้อการฝึกอบรม โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

๒.๒.๑ Session I: Introduction (บทนำ)

วิทยากรได้กล่าวถึง เป้าหมายของหลักสูตรนี้ คือ การพัฒนาความเข้าใจในทักษะการปฏิบัติและมาตรฐานที่จำเป็นในการจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ที่มีคุณภาพ และขอขอบคุณในการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับเครื่องมือต่างๆ ที่จะช่วยผู้เข้ารับการฝึกอบรมในกระบวนการนี้ โดยจะมุ่งเน้นไปที่รายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ประเภทต่างๆ และประโยชน์ของการใช้และการจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ภายในหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน

คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (FATF) ระบุอย่างชัดเจนว่า หน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน (FIUs) จะต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับและจัดทำโดยหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน โดยต้องระบุเพิ่มเติมอีกว่า หน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน ควรดำเนินการวิเคราะห์การดำเนินงานและการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะที่ ๒๙ ระบุว่า ประเทศควรจัดตั้งหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน (FIU) ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์แห่งชาติในการรับและวิเคราะห์: (ก) รายงานธุรกรรมที่น่าสงสัย (ข) ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน ความผิดมูลฐานที่เกี่ยวข้องและความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และเพื่อเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว หน่วยงานข่าวกรองทางการเงินควรสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่รายงาน และควรเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลหน่วยงานบริหาร และข้อมูลหน่วยงานการบังคับใช้กฎหมายอย่างทันสถานการณ์

หมายเหตุ การตีความข้อเสนอแนะที่ ๒๙ การวิเคราะห์ หน่วยงานข่าวกรองทางการเงินควรเพิ่มคุณค่าให้กับข้อมูลที่ได้รับและจัดทำโดยหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน, หน่วยงานข่าวกรอง

ทางการเงินควรดำเนินการวิเคราะห์การดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่และหาได้เพื่อระบุเป้าหมายเฉพาะ ฯลฯ, การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่และสามารถหาได้ รวมทั้งข้อมูลที่เจ้าหน้าที่อื่นๆ สามารถจัดหาเพื่อระบุแนวโน้มและรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เพื่อกำหนดภัยคุกคามและช่องโหว่ และเพื่อช่วยในการกำหนดนโยบายและเป้าหมาย

๒.๒.๒ Session II: Introduction to critical thinking (การแนะนำวิธีคิดเชิงวิพากษ์)

วิทยากรได้กล่าวถึง ความคิดที่เชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (Mindsets) และอคติ (Biases) การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และเทคนิคการวิเคราะห์เชิงโครงสร้าง (Structured Analytic Techniques)

ความคิดที่เชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและอคติ จิตใจของมนุษย์มีข้อจำกัดมากมายหลายอย่างที่เราไม่รู้จัก แม้ว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดตามปกติ แต่ก็มีวิธีลดผลกระทบในการวิเคราะห์

ความคิดที่เชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นสิ่งที่อาจส่งผลกระทบในเชิงลบต่อกระบวนการคิดของบุคคล ซึ่งจะส่งผลเสียต่อความเป็นจริงของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และยังรวมไปถึงงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์

การคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดเชิงวิพากษ์เป็นเรื่องเกี่ยวกับระเบียบวินัยที่เราสามารถใช้เพื่อชดเชย รวมทั้งเอาชนะความคิดที่เชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและอคติที่เป็นธรรมชาติที่เราทุกคนมี เพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์การวิเคราะห์ต่างๆ

ข้อสมมติฐาน อิทธิพลอื่นๆ ในกระบวนการตัดสินใจของเราถือเป็นข้อสมมติฐานที่เราอาจจะทำสมมติฐาน คือ คำแถลงยอมรับหรือควรเป็นความจริงโดยไม่มีหลักฐานหรือการสาธิต ความเชื่อที่มักไม่ระบุความคิดและประสบการณ์ของมนุษย์ขึ้นอยู่กับสมมติฐาน

การตรวจสอบสมมติฐานสำคัญเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์มากที่สุด เมื่อเริ่มต้นโครงการวิเคราะห์หนึ่งหรือสองชั่วโมงสามารถเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบว่าการประเมินกำลังจะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามสมมติฐานในการตรวจสอบซ้ำยังสามารถเป็นประโยชน์ได้ตลอดเวลาก่อนที่จะสรุปคำตัดสินของตนเอง กิจกรรมนี้ต้องการให้นักวิเคราะห์พิจารณาว่า การวิเคราะห์ของพวกเขาขึ้นอยู่กับความถูกต้องของข้อสมมติฐานบางอย่าง ซึ่งพวกเขาไม่ได้ตั้งคำถามเป็นประจำหรือเชื่อว่ามีข้อสงสัย โดยกระบวนการ ๔ ขั้นตอน สามารถช่วยแก้ปัญหานี้ได้ (๑) ทบทวนบทวิเคราะห์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เขียนมันลง (๒) ระบุและกล่าวถึงสมมติฐานทั้งหมดที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นจริงสำหรับสายการวิเคราะห์นี้ เพื่อให้ถูกต้องหรือไม่ว่าเราต้องการจะระบุไว้ในข้อมูลที่มีอยู่ของเราหรือไม่ (๓) ท้าทายสมมติฐานแต่ละข้อโดยละเอียดว่าเหตุใด “ต้อง” เป็นความจริงและถูกต้องหรือไม่ในทุกสภาวะ คำถามต่อไปนี้จะช่วยในเรื่องนี้ (๑) ความเชื่อมั่นเท่าไหร่ว่าสมมติฐานนี้ถูกต้อง (๒) อธิบายถึงระดับความมั่นใจในข้อสันนิษฐานนี้อย่างไร (๓) สมมติฐานที่สำคัญนี้มีแนวโน้มที่จะเป็นความไม่แน่นอนหรือปัจจัยสำคัญหรือไม่ (๔) ข้อสันนิษฐานนี้อาจเป็นจริงได้ในอดีตหรือไม่ (๕) หากข้อสมมติฐานนี้พิสูจน์ได้ว่าผิดพลาดจะมีผลกระทบต่อสายการวิเคราะห์หรือไม่ (๖) กระบวนการนี้ระบุตัวแปรใหม่ๆ ที่ต้องการการวิเคราะห์เพิ่มเติมหรือไม่ การปรับแต่งรายการข้อสมมติฐานสำคัญที่จะมีเพียงคำจำกัดความที่ว่า “ต้องเป็นความจริง” เพื่อคงไว้ซึ่งบรรทัดฐานในการวิเคราะห์ พิจารณาภายใต้เงื่อนไขใดหรือข้อมูลใดๆ ของสมมติฐานเหล่านี้อาจไม่ถือว่าการระบุสมมติฐานที่ซ่อนอยู่ อาจเป็นหนึ่งในความท้าทายที่ยากที่สุดที่นักวิเคราะห์เผชิญอยู่ เนื่องจากเป็นแนวคิดที่จัดขึ้นโดยไม่รู้ตัวว่าเป็นความจริง ดังนั้น จึงไม่ค่อยมีการตรวจสอบและแทบไม่เคยถูก

ท้าทาย นักวิเคราะห์มักจะรู้สึกว่ายากที่จะระบุสมมติฐานของตัวเอง ดังนั้น เทคนิคนี้ทำงานได้ดีขึ้นเมื่อมีคนอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง

นักคิดที่สำคัญมักปลูกฝังกัน ได้แก่ การเพิ่มคำถามและปัญหาที่สำคัญในการจัดทำอย่างชัดเจนและแม่นยำ การรวบรวมและประเมินข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยใช้แนวคิดเชิงนามธรรมเพื่อตีความได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำข้อสรุปที่ดีมีเหตุผลและการแก้ปัญหา การเปิดใจกว้างสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน

ความคิดเชิงวิพากษ์ คือ ระเบียบวินัยไม่ใช่สูตรตายตัว ไม่มีสายพานการผลิตโดยตรงไปยังรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ การคิดเชิงวิพากษ์ช่วยให้สามารถเอาชนะความท้าทายนี้ได้ นักคิดที่สำคัญแยกแยะหลักฐานหรือข้อมูลดิบที่พวกเขาตีความหรือสรุปจากสมมติฐานและสมมติฐานเบื้องต้นที่เชื่อมโยงข้อมูลกับข้อสรุป นักคิดที่ไม่มีหลักเกณฑ์พบว่าเป็นเรื่องยากหรือเป็นไปไม่ได้ที่จะอธิบายหลักฐานหรือประสบการณ์โดยปราศจากการอธิบาย เราสามารถพูดได้ว่าการคิดเชิงวิพากษ์ คือ การตรวจสอบจุดประสงค์ ปัญหาสมมติฐาน แนวคิด แนวความคิดเชิงประจักษ์ เหตุผลที่นำไปสู่ข้อสรุปผลกระทบและผลที่เกิดขึ้น มุมมองทางเลือกและกรอบอ้างอิง

๒.๒.๓ Session III: Understanding strategic analysis (ความเข้าใจการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์)

วิทยากรได้กล่าวถึง กระบวนการวิเคราะห์ คือ การแปลงข้อมูลดิบ และข้อมูลข่าวสารไปสู่การสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพสามารถใช้ในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวกรอง โดยกระบวนการวิเคราะห์จะต้องมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ รวมทั้งมีการวิเคราะห์เพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์ การวิเคราะห์มีสามมิติ ได้แก่ ขอบเขต กระบวนการ และคุณค่าเพิ่ม โดยคุณค่าของข้อมูลข่าวกรองเริ่มตั้งแต่ อธิบาย ขยายความ ไปจนถึงการทำนายหรือพยากรณ์ได้

การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ คือ กระบวนการพัฒนาความรู้ โดยการใช้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อหาผลลัพธ์ที่ให้ข้อมูลเชิงลึก และเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจต่างๆ

การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ในบริบทของหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการของการพัฒนาความรู้ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมทั้งภัยคุกคามต่อความมั่นคงของระบบการเงินของประเทศ โดยการใช้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อหาผลลัพธ์ที่ให้ข้อมูลเชิงลึก และเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจต่างๆ

๒.๒.๔ Session IV: Strategic analysis products (ผลิตภัณฑ์การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์)

วิทยากรได้กล่าวถึง ประเภทของผลิตภัณฑ์การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งมี ๓ ประเภทหลักๆ ได้แก่ รายงานวิเคราะห์เชิงบรรยาย, รายงานตัวบ่งชี้และรูปแบบ และรายงานข่าวกรองขั้นสูง

๑) รายงานวิเคราะห์เชิงบรรยาย

รายงานวิเคราะห์เชิงบรรยาย เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นการอธิบายกระบวนการในการผลิตรายงานวิเคราะห์เชิงบรรยาย โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อสรุปการแยกรูปแบบและอื่นๆ เพื่อสร้างข้อมูลระดับสูงเกี่ยวกับข้อมูล รายละเอียดรายงาน ฯลฯ รายงานวิเคราะห์เชิงบรรยายไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายหรือสรุป

ข้อสรุป แต่เพื่อให้เกิดการอธิบายที่ชัดเจนและภาพประกอบของสิ่งที่กำลังถูกสังเกตตามความเหมาะสม การมุ่งเน้นที่สำคัญที่สุดของรายงานวิเคราะห์เชิงบรรยาย คือ ข้อมูลการปฏิบัติงานซึ่งมีคำถามต่างๆ เช่นความถี่ วิธีการที่รวดเร็วเท่าใด วิธีการที่แตกต่างกันอย่างไร ตัวแปรและอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์กับผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน และหน่วยงานภายนอก เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการวางแผนรองรับสถานการณ์ซึ่งไม่แน่นอนที่เผชิญอยู่

ตัวอย่างการวิเคราะห์เชิงบรรยาย ได้แก่ จำนวนรายงานที่เข้ามาตามประเภทกิจการที่รายงาน, จำนวนเงินเฉลี่ยและยอดรวมของเงินในธุรกรรมที่รายงาน, จำนวนรายงานที่ใช้ในคดีหรืออ้างอิงถึงผู้ตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายตามประเภทของรายงาน, การเปลี่ยนแปลงจำนวนรายงานจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์บางช่วงเวลา

ประเภทของรายงานวิเคราะห์เชิงบรรยาย ได้แก่ ตาราง กราฟ เรื่องเล่า (ข้อความ) ซึ่งหน่วยงานข่าวกรองทางการเงินสามารถใช้ประโยชน์จากรายงานดังกล่าว เช่น การวางแผน ความต้องการ อัตรากำลังการผลิต การจัดสรรเจ้าหน้าที่ การจัดการสมรรถนะ และยังช่วยให้หน่วยงานข่าวกรองทางการเงินพิจารณาความสอดคล้องของปัจจัยการรายงานและความต้องการผลลัพธ์ สามารถบอกเล่าเรื่องราวได้ เช่น รายงานประจำปีสามารถช่วยหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน ให้ความสนใจกับสิ่งต่างๆ เช่น การรายงานภาคธุรกิจ หรือพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่แนวโน้มการรายงานไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่ประมาณการไว้

๒) ตัวบ่งชี้ลักษณะ รูปแบบ และแนวโน้ม

ตัวบ่งชี้ (Indicator) คือ ลักษณะเฉพาะของ “เหตุการณ์” (เช่นธุรกรรมทางการเงิน) ที่ดึงดูดความสนใจให้กับเหตุการณ์นั้นๆ (ธุรกรรม) ในกรณีที่เราเห็นตัวบ่งชี้เพิ่มเติมของกิจกรรมมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้มากขึ้นหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น

ตัวอย่างตัวบ่งชี้ ได้แก่ เงินฝากธนาคารในสาขาต่างๆ ของธนาคารเดียวกัน, การโอนเงินไปยังบัญชีที่ไม่มีรายการอื่น, การโอนเงินตามด้วยการเบิกถอนเงินสด เป็นต้น

รูปแบบ (typologies) คือ การศึกษาหรือการจำแนกประเภทของวิธีการที่มีลักษณะเหมือนกันในการฟอกเงิน รูปแบบที่ถูกสร้างขึ้นโดยมีตัวบ่งชี้ที่คล้ายกันซึ่งแสดงให้เห็นว่า เงินถูกฟอก เคลื่อนย้าย หรือปกปิด เมื่อมีชุดตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการระบุรูปแบบ การจัดรูปแบบนั้นสามารถนำมาใช้เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาหรือวิธีการของการฟอกเงินได้

เหตุที่ต้องพัฒนาระบบการจัดรูปแบบ (typologies) เนื่องจากสามารถใช้สนับสนุนการวิเคราะห์ที่ดีขึ้น โดยเฉพาะที่ระดับยุทธศาสตร์ ช่วยให้เข้าใจภาพรวมได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ช่วยให้สามารถสรุปได้ดีขึ้น และช่วยให้สนับสนุนผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น

มุมมองของการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ รูปแบบ (typologies) จะถูกรวมเข้ากับข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อคาดการณ์แนวโน้มและทำความเข้าใจประเด็นต่างๆ ทำให้หน่วยงานข่าวกรองทางการเงินสามารถให้คำแนะนำแก่หน่วยงานรายงาน, เสริมสร้างการวิเคราะห์งาน และเพิ่มผลิตภัณฑ์ข่าวกรอง รูปแบบ (typologies) มีวิวัฒนาการไปเรื่อยๆ เนื่องจากสะท้อนถึงวิวัฒนาการของกิจกรรมทางอาญาหรือผู้ต้องสงสัย เป็นผลให้มีคุณค่าที่ดีในการฝึกอบรมนักวิเคราะห์โดยกระตุ้นให้ค้นหาและระบุรูปแบบการฟอกเงินใหม่ที่อาจเกิดขึ้น หน่วยงานข่าวกรองทางการเงินยังสามารถใช้ติดตามแนวโน้มและความเสี่ยง, การศึกษาลักษณะการจัดประเภทยังช่วยให้สามารถติดตามแนวโน้มและช่องโหว่ในบางพื้นที่, แจ้งการออก

กฎหมาย นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ข้อมูลที่เราได้รับจากการจัดรูปแบบเพื่อแจ้งการออกกฎหมาย และช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจว่าคำขอของหน่วยงานรายงานจะได้รับการอนุมัติหรือปฏิเสธหรือไม่

แนวโน้ม (Trend) คือ การเพิ่มหรือลดของเป้าหมายในชุดข้อมูลที่กำหนด ซึ่งช่วยเราในการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจเกี่ยวกับประเภทของอาชญากรรม หรือวิธีการเคลื่อนย้ายเงิน แนวโน้มอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อระบุรูปแบบพฤติกรรมในอนาคต

๓) รายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ คือ การวิเคราะห์อย่างเป็นทางการเพื่อตอบคำถามเฉพาะเจาะจง มีมุมมองไปข้างหน้าและสามารถทำนายได้

๒.๒.๕ Session V: Intelligence Cycle (วงจรข่าวกรอง)

วิทยากรได้กล่าวถึง วงจรข่าวกรองซึ่งเป็นกรอบสำหรับกระบวนการวิเคราะห์ นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่จะได้เห็นวงจรข่าวกรองที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข้อมูลทางยุทธศาสตร์

วงจรข่าวกรอง

๑) การตั้งค่าลำดับความสำคัญ เป็นกระบวนการโดยทั่วไปซึ่งกำหนดกรอบและทิศทางที่กว้างขึ้นสำหรับการทำงาน ความสำคัญหรือหัวข้อสำหรับการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์จะถูกกำหนดโดยทั่วไปในระดับการจัดการ แต่จะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน รวมทั้งความต้องการของลูกค้า

๒) การวางแผนและการมอบหมายงาน มีลักษณะเฉพาะสำหรับแต่ละโครงการการวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับการจัดการความต้องการของลูกค้าและความต้องการข้อมูล ผ่านการส่งมอบรายงานข่าวกรองขั้นสุดท้ายไปยังผู้ชมปลายทาง การวางแผนที่เหมาะสมต้องเข้าใจความต้องการของลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญโดยมีการระบุคำถามที่ถูกต้อง ภายในกรอบเวลาที่ถูกต้อง มีข้อมูลที่ถูกต้องจากแหล่งข้อมูลที่ถูกต้องในลักษณะที่เหมาะสมสำหรับผู้ชม ต้องทำเป็นกระบวนการอย่างเป็นทางการเพื่อให้แน่ใจว่า นักวิเคราะห์รู้ว่าสิ่งที่คาดหวังจากผู้ชมคืออะไร

๓) การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การรวบรวมข้อมูลดิบทั้งหมดที่เราจะใช้ในการวิเคราะห์สำหรับหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน ข้อมูลนี้ รวมถึงข้อมูลที่มีอยู่ในรายงานธุรกรรมทางการเงินและข้อมูลอื่นๆ ที่มีอยู่ทั้งจากแหล่งข้อมูลแบบเปิดและแบบปิด จะมาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานที่รายงาน หน่วยงานพันธมิตรในประเทศและต่างประเทศ นักวิชาการ สื่อ ฯลฯ ในขั้นตอนนี้ต้องมีความรอบคอบที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แม้ว่าในขั้นตอนอื่นๆ ในวงจรอาจพบช่องว่างของข้อมูลที่ยังไม่ได้ระบุไว้ก่อนหน้านี้หรือข้อมูลใหม่ๆ อาจปรากฏขึ้น หากเกิดเหตุการณ์นี้อาจต้องกลับสู่ขั้นตอนการวางแผนและพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับกระบวนการนี้ อาจตัดสินใจที่จะรวบรวมข้อมูลที่ขาดหายไปหรือตัดสินใจว่าเราจะดำเนินการต่อไปได้ หากข้อมูลใหม่นำมาสู่การตัดสินใจจะต้องมีการพิจารณาว่าจะส่งผลต่อขอบเขตของโครงการและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหรือไม่ ผู้วิเคราะห์สามารถเลือกที่จะเพิกเฉยต่อข้อมูลนี้และทิ้งไว้เพื่อโครงการในอนาคต เว้นแต่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถละเลยได้

๔) การเปรียบเทียบและประเมินผล ก่อนที่จะวิเคราะห์ข้อมูลได้ต้องมีการประเมินข้อมูลแต่ละชิ้นตามหลักเกณฑ์เพื่อกำหนดมูลค่าของข้อมูล ผู้วิเคราะห์ควรทราบเงื่อนไขและคุณสมบัติของข้อมูล เมื่อผ่านการวิเคราะห์และทำการประเมินผล จะต้องเรียงลำดับหรือจัดระเบียบเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงสุด

วิธีการจัดเรียงที่เลือกจะแตกต่างกันไปตามความต้องการเฉพาะของหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน ระบบการตรวจทานที่ดีจะช่วยในการระบุการเชื่อมต่อ การกำหนดเหตุการณ์สำคัญ การระบุรูปแบบของกิจกรรม การค้นพบช่องว่างข้อมูล และการชี้แจงความสำคัญของข้อมูลที่เก็บรวบรวม

๕) การวิเคราะห์และประเมินผล เป็นหัวใจของวัฏจักร

๖) การส่งมอบรายงาน เมื่อสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดและทำการประเมินผลแล้ว จะต้องมีการส่งมอบรายงานให้กับผู้ชมเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีที่ในการนำเสนอรายงานการวิเคราะห์มีความสำคัญอย่างมาก หากไม่ทำอย่างถูกต้องอาจส่งผลให้งานของเราถูกเพิกเฉยหรือถูกเข้าใจผิด

๗) การเผยแพร่ หากดำเนินการตามขั้นตอนก่อนหน้าอย่างดีแล้ว การเผยแพร่อย่างทันท่วงทีเป็นสิ่งสำคัญ หลายครั้งที่รายงานการวิเคราะห์ที่ยอดเยี่ยมและสำคัญมากต้องสูญเสียความสำคัญอย่างมากหรือทั้งหมด เนื่องจากการเผยแพร่ที่ล่าช้า

๘) ข้อเสนอแนะและข้อกำหนด คือ ขั้นตอน “สุดท้าย” ของวงจร เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยกำหนดทิศทางในอนาคตและโครงการเฉพาะของหน่วยงาน นอกจากนี้ยังเป็นหนึ่งในสิ่งที่ยากที่สุดที่จะบรรลุได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากผู้ที่รับรายงานส่วนใหญ่ไม่พร้อมให้ข้อเสนอแนะเฉพาะเจาะจง มีเพียงไม่กี่รายที่มีโปรแกรมที่ดีในการให้ความสำคัญกับหน่วยงานส่งข้อมูลการวิเคราะห์

๒.๒.๖ Session VI: Planning and Tasking (การวางแผนและภารกิจ)

วิทยากรได้กล่าวถึง ขั้นตอนการวางแผนและการมอบหมายงานของวงจรข่าวกรอง ขั้นตอนการตั้งค่าลำดับความสำคัญ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของวงจรข่าวกรองและมักเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันหรือจากการตอบรับจากการเผยแพร่ข่าวกรองก่อนหน้านี้ ความต้องการในวงจรข่าวกรองเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้ตัดสินใจต้องการกลุ่มการวิเคราะห์เพื่อการวิจัยหรือค้นพบ อาจมีผู้ตัดสินใจจำนวนมาก เช่น หน่วยงานข่าวกรองทางการเงินเอง หน่วยงานพันธมิตรหรือผู้กำหนดนโยบาย ที่ขอให้ทีมงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ทำภารกิจนี้ สิ่งสำคัญ คือ ต้องเข้าใจข้อกำหนดทั้งหมดเหล่านี้ เพราะจะส่งผลต่อความสำคัญของทีมวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์

ความต้องการข้อกำหนดหรือคำขอควรมีข้อมูลที่เพียงพอเพื่อให้นักวิเคราะห์เข้าใจถึงสิ่งที่คาดหวังจากผู้รับบริการและช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างชัดเจนว่าสามารถให้บริการได้อย่างเหมาะสม ความต้องการอาจแตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น คำขอผลิตภัณฑ์วิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์จะมาจากหน่วยงานภายนอก นอกเหนือจากคำขอจากหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน การร้องขอบางอย่างจะต้องมีการวิเคราะห์ในวงกว้างและมีความละเอียดน้อยลง

การตั้งค่าลำดับความสำคัญเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างเป็นทางการ ซึ่งปกติแล้วจะเสร็จสิ้นทุกปีในแต่ละองค์กร แม้ว่าความสำคัญดังกล่าวคาดว่าจะมีเสถียรภาพค่อนข้างตลอดทั้งปี แต่ต้องมีการตอบสนองต่อเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องค่อนข้างมาก หากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีความต้องการเพียงพอที่จะต้องมีการปรับลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรซึ่งไม่ได้ถูกแยกออกจากกัน แต่อยู่ในบริบทของลำดับความสำคัญจากการบังคับใช้กฎหมายทั่วทั้งรัฐโดยทั่วไป การตั้งค่าลำดับความสำคัญจะพิจารณาไม่เพียงแต่สิ่งที่สำคัญเท่านั้นในการบรรลุผล แต่ยังรวมถึงสิ่งที่สามารถทำได้ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ บุคลากร เวลา ฯลฯ

การวางแผนและการมอบหมายงานที่เหมาะสมมีความจำเป็นในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งจากการระบุหัวข้อ ผู้ชม (ผู้ใช้) ความต้องการข้อมูลผ่านการส่งมอบรายงานขั้นสุดท้าย การวางแผนและการมอบหมายงานช่วยเพิ่มเวลาและทรัพยากร สำหรับหัวข้อที่ซับซ้อนมักต้องการเวลาและ/หรือแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม ในการวางแผนและการพิจารณามอบหมายจะต้องให้ลักษณะของหัวข้อที่เกี่ยวข้อง ความต้องการของผู้ชมขั้นสุดท้าย และทรัพยากรที่มีอยู่

การถามคำถามที่ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาชุดคำถามเพื่อช่วยในการกำหนดลักษณะของผลิตภัณฑ์การวิเคราะห์ คำถามเบื้องต้นที่อาจถาม ได้แก่ สิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความจำเป็นในการวิเคราะห์ เหตุใดประเด็นสำคัญจึงมีความสำคัญและการวิเคราะห์สามารถทำผลงานที่มีความหมายได้อย่างไร ใครคือลูกค้าหลัก ความต้องการของลูกค้าหลักเข้าใจดีหรือไม่ มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ที่มีส่วนได้เสียในคำตอบสำหรับคำถามนี้หรือไม่ นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงขอบเขตของโครงการที่สามารถจัดการได้และทรัพยากรที่มี ซึ่งรวมถึงผู้ให้ข้อมูลที่พร้อมใช้งาน เวลาในการวิเคราะห์ การเข้าถึงการสนับสนุนด้านเทคนิคและความชำนาญ

๒.๒.๗ Session VII: Collection, collation and evaluation (การจัดเก็บรวบรวม และประเมินผล)

วิทยากรได้กล่าวถึง ข้อมูลว่าจะตีความข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงและจัดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอในบริบทที่ให้ความหมายและความเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจนำไปสู่การเพิ่มพูนความเข้าใจข้อมูลที่ได้รับ การให้คะแนน และประมวลผลเป็นพื้นฐานของงานข่าวกรอง

มีข้อมูลสองประเภทที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลเชิงปริมาณมุ่งเน้นไปที่ตัวเลขและความถี่มากกว่าความหมายและประสบการณ์ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจะให้คำอธิบายที่สามารถสังเกตได้ แต่ไม่สามารถวัดได้ จะให้ความหมายมากกว่าการอนุมานทางสถิติ ข้อมูลเชิงคุณภาพอาจไม่น่าเชื่อถือ แต่มักมีความถูกต้อง เนื่องจากมีคำอธิบายที่ลึกซึ้งและมีรายละเอียดมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผ่านแบบสอบถาม จะพบว่าในหลายๆ กรณีทั้งสองประเภทของข้อมูลจะถูกเก็บรวบรวมเพราะสามารถพิสูจน์ซึ่งกันและกันได้

แหล่งข้อมูลเปิดและแหล่งข้อมูลปิด ข้อมูลสามารถได้รับการสร้างผ่านทั้งแหล่งที่มาแบบเปิดหรือปิด แหล่งข้อมูลที่เปิดกว้างสามารถเข้าถึงได้โดยทั่วไป เช่น หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ ฯลฯ ส่วนแหล่งข้อมูลปิดจะเข้าถึงได้เฉพาะกับผู้มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล เช่น บันทึกของตำรวจ ข้อมูลการบังคับใช้กฎหมาย

ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิ ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิจะให้หลักฐานโดยตรงและไม่ได้รับการกรองผ่านการตีความหรือการประเมินผล แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ คือ เอกสารต้นฉบับที่ใช้งานวิจัยอื่น เช่น ฐานข้อมูล STR, เอกสารต้นฉบับ และบันทึกขององค์กร ส่วนแหล่งข้อมูลทุติยภูมิไม่สามารถระบุได้ง่าย แต่โดยทั่วไปแล้วจะถูกที่เขียนขึ้นหลังจากข้อเท็จจริงเป็นประโยชน์ในการเข้าใจถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการตีความและการประเมินแหล่งข้อมูลเบื้องต้น แหล่งข้อมูลทุติยภูมิไม่ใช่ข้อเท็จจริง แต่เป็นคำอธิบายและการอภิปรายข้อเท็จจริง เช่น การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และปฏิบัติการเกี่ยวกับผลงานของ SAR / CTR งานบรรณานุกรม ตำรา เว็บไซต์ คำศัพท์ บทความ วารสาร แหล่งข้อมูลทุติยภูมิมักอ้างอิงแหล่งข้อมูลปฐมภูมิจาก

แหล่งที่มาของข้อมูล ในฐานะนักวิเคราะห์ควรไปที่แหล่งข้อมูลปฐมภูมิซึ่งสามารถตีความได้เองโดยไม่ต้องพึ่งพาความเห็นของบุคคลอื่น

นักวิเคราะห์จะหาทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไม่ว่าจะเป็นแหล่งที่มาหลักหรือรอง ข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน เป็นหนึ่งในแหล่งข้อมูลหลักที่มีให้สำหรับนักวิเคราะห์ รายงานธุรกรรมที่น่าสงสัยและรายงานการทำธุรกรรมสกุลเงินอาจให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการทำธุรกรรมและรูปแบบ โดยจำแนกประเภทของลูกค้า ประเภทของผลิตภัณฑ์หรือบริการ พื้นที่ทำธุรกรรม เหตุผลในการสงสัย ประเภทของธุรกิจ ข้อมูลนี้สามารถใช้เพื่อตอบคำถามในการวิเคราะห์ นอกจากนี้ รูปแบบและแนวโน้มที่สังเกตได้ในรายงาน อาจเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ หากเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถรับข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานสถิติกลาง กรมสรรพากร กรมศุลกากร และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย กรณีข้อมูลต่างประเทศอาจต้องขอข้อมูลเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลอื่น เจ้าหน้าที่ประสานงานต่างประเทศ หน่วยงานข่าวกรองทางการเงินในต่างประเทศ Egmont Group FATF องค์กรระหว่างประเทศเช่น IMF และ World Bank

การรวบรวมข้อมูล เมื่อพิจารณาถึงความต้องการข้อมูล จำเป็นต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ารวบรวมเฉพาะข้อมูลที่จะช่วยให้สามารถตอบคำถามสำคัญๆ ที่ระบุไว้ในโครงการ ภายในพารามิเตอร์นี้ การรวบรวมข้อมูลควรทำอย่างละเอียดและกว้างที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงระยะเวลา ความซับซ้อนของงานเมื่อรวบรวมข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญ สร้างรายการแหล่งที่มา หารือเกี่ยวกับวิธีการดึงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเหล่านี้ ดูข้อมูลประเภทต่างๆ สร้าง (๑) แผนการรวบรวมข้อมูล (ICP) (๒) ข้อควรพิจารณาในการจัดเก็บอาจใช้ซอฟแวร์ประเภทต่างๆ เพื่อช่วยให้จัดเก็บได้ง่ายขึ้น ได้แก่ Spreadsheets ระบบการจัดการเอกสาร การประเมินควรพิจารณาชนิดของข้อมูลหรือข้อมูลที่อาจมี มีข้อมูลสามประเภทที่จะต้องพิจารณาความจริง (๑) ข้อเท็จจริงคือสิ่งที่เป็นที่รู้กันว่าเกิดขึ้นหรือมีอยู่จริง เป็นความจริงที่สามารถตรวจสอบได้จากประสบการณ์หรือการสังเกตการณ์ เช่น ข้อมูลในรายงานในฐานข้อมูลของหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน (๒) ความเห็นคือ การตัดสินหรือความเชื่อที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่น แม้ว่าจะเป็นไปตามหลักฐานที่เป็นข้อเท็จจริง (๓) ข้อกล่าวหาเป็นเรื่องที่ประกาศว่าเป็นความจริง แต่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์

ความถูกต้องหมายถึง เนื้อหาของรายงานและไม่ได้เป็นตัววัดว่าข้อมูลถูกรายงานอย่างถูกต้องหรือเชื่อถือได้หรือไม่ เป็นข้อบ่งชี้ว่าการประเมินเป็นตัววัดสิ่งที่ควรจะวัดได้อย่างไร ข้อมูลจะถูกต้องเมื่อปราศจาก “ข้อผิดพลาดที่เป็นระบบ” หมายถึง ข้อผิดพลาดที่มีผลต่อผลลัพธ์อย่างสม่ำเสมอในทิศทางเดียวกัน

๒.๒.๘ Session VIII: Advanced critical thinking (การคิดเชิงวิพากษ์ขั้นสูง)

วิทยากรได้กล่าวถึง กระบวนการที่นำไปสู่การสร้างสมมติฐานและการตัดสิน เนื่องจากธรรมชาติของการตัดสินใจของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาถึงปัญหาอย่างเป็นระบบ ทั้งในเรื่องการรับรู้ข้อมูล วิธีการประเมิน และวิธีการตัดสิน ซึ่งจะมีเทคนิคต่างๆ ที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและข่าวกรองที่ถูกต้องมากขึ้น

การประเมินข่าวกรองเชิงยุทธศาสตร์ โดยปกติการวิเคราะห์ต้องทำในห้องปฏิบัติการในสภาพแวดล้อมที่มีการควบคุม การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ไม่ได้ทำในห้องปฏิบัติการและไม่มีสูตรที่กำหนดไว้ล่วงหน้า อาจกล่าวได้ว่า ในขณะที่มีเครื่องมือและเทคนิคมากมายสำหรับนักวิเคราะห์ แต่ไม่มีคำแนะนำ “วิธีทำ” สำหรับการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยทั่วไป

ขั้นตอนการวิเคราะห์ (๑) ข้อเท็จจริงเป็นข้อมูลพื้นฐานของเราและสามารถระบุได้ด้วยคำต่างๆ เช่น “หลักฐาน” หรือ “ปัจจัย” (๒) การสันนิษฐานให้บริบทสำหรับข้อเท็จจริง (๓) หลักฐานอ้างอิงที่เป็นคำแถลงเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในบริบทของข้อสันนิษฐานไม่ว่าจะเป็นที่รู้จักหรือไม่รู้จัก (๔) การอนุมาน คือ ผลลัพธ์จากเหตุผลของเราในการคัดเลือกหลักฐานอ้างอิงและนำมาซึ่งสิ่งที่หมายถึง (๕) สมมติฐาน คือ การรวบรวมข้อสรุปที่เป็นไปได้ของเราซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเหตุผลเบื้องต้นของเรา (๖) ข้อสรุป คือ สมมติฐานที่ยังคงมีอยู่หลังจากการวิเคราะห์ ข้อสรุปจึงเป็นผลมาจากเหตุผลและการวิเคราะห์ (๗) สุดท้ายเราสามารถวาดเส้นกลับจากข้อสรุปของเราเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของวัฏจักร ข้อสรุปของเราในรอบที่หนึ่งกลายเป็นสมมติฐานของเราสำหรับข้อถัดไป

๒.๒.๙ Session IX: Reporting (การรายงาน)

วิทยากรได้กล่าวถึง การรายงานว่า เป็นองค์ประกอบสำคัญของวงจรข่าวกรอง ในกรณีส่วนใหญ่การดำเนินการวิเคราะห์มีไว้ให้ผู้รับหรือกลุ่มผู้รับโดยเฉพาะ และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นในกรณีที่มีการนำเสนอและเผยแพร่อย่างทันท่วงที คุณค่าของการวิเคราะห์ขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้อ่านรายงาน (ผู้ใช้) ดังนั้น เพื่อให้การรายงานประสบความสำเร็จจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการรายงานในบริบทเชิงยุทธศาสตร์ คือ การให้ความเข้าใจอย่างละเอียดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและเพื่อให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับการประเมินอย่างถูกต้อง รายงานเชิงยุทธศาสตร์เสนอมุมมองในภาพรวมที่กว้างขึ้น มีมุมมองประเด็นปัญหา (ข้อโต้แย้ง) และการสรุปผล ผู้บริหารในหน่วยงานข่าวกรองทางการเงินมักเป็นลูกค้าหลัก ซึ่งรายงานมีเป้าหมายหรือผลลัพธ์ คือ การให้คำแนะนำในการช่วยในการตัดสินใจเพื่อบรรลุเป้าหมายนี้

เมื่อรายงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ ผู้รายงานจะต้องพิจารณาปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ผู้ชมคือใคร, ข้อมูลประเภทใดถูกนำเสนอ, ข้อกำหนดการกำหนดเวลาวิธี/รูปแบบที่ต้องการ อาจมีการนำเสนอด้วยการเขียนหรือปากเปล่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในแง่ของการรายงาน คือ ความต้องการของลูกค้าโดยรายงานควรมีความเหมาะสมกับผู้ชมมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ต้องคำนึงถึงความซับซ้อนของปัญหาที่นำเสนอ และความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของผู้ชม รวมทั้งต้องนำเสนอภายในเวลาที่กำหนดด้วย

วิธีการรายงาน อาจมีทั้งการพูดด้วยปากเปล่ากรณีจำเป็นเร่งด่วน หรือการเขียน ซึ่งการเขียนจะต้องใช้ภาษาธรรมดา หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาหรือศัพท์ทางเทคนิค เว้นแต่จะเป็นกรณีนำเสนอต่อผู้มีทักษะหรือเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ภาษาที่ใช้ต้องตรงไปตรงมาไม่คลุมเครือ หลีกเลี่ยงอคติ ต้องแยกแยะความคิดเห็นกับความจริงเพื่อมิให้ผู้ชมเข้าใจผิด ต้องนำเสนอในหลายแง่มุมถ้ามีความแตกต่างกัน แต่ถ้าได้ทำการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดแล้วย่อมมั่นใจในข้อสรุปแม้จะแตกต่างกับบุคคลอื่นๆ และต้องให้ข้อสรุปและทางเลือก ระบุข้อเท็จจริงที่ทราบและไม่ทราบ ต้องมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลเพื่อความน่าเชื่อถือ เนื้อหาต้องมีความกระชับ เนื้อหาทั่วไปควรเริ่มต้นด้วย (๑) ส่วนค้นพบหรือส่วนการประเมินที่สำคัญ (๒) การแนะนำหรือระบุปัญหา (๓) ส่วนของภูมิหลังหรือบริบท (๔) ข้อเท็จจริง (๕) การสรุป/ประเมินผล

แผนภูมิ ช่วยในการรวบรวมและจัดระเบียบข้อมูลทำให้สามารถดูความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้น ส่วนใหญ่แผนภูมิเป็นแบบคงที่และอาจต้องเปลี่ยนตามเวลา หากต้องการนำเสนอการวิเคราะห์ในงานนำเสนอคุณสามารถใช้แผนภูมิแบบไม่คงที่ เพื่อแสดงแนวโน้มหรือกิจกรรมผันผวนในช่วงหลายวันเดือนหรือหลายปี ทุกแผนภูมิควรมีการจัดประเภทความปลอดภัย (แม้ว่าจะไม่ได้รับการจัดประเภท),

ชื่อโครงการ, ชื่อของบุคคลที่รับผิดชอบโครงการ, ชื่อของบุคคลที่ได้จัดทำแผนภูมิ (เนื่องจากอาจไม่ใช่บุคคลเดียวกันที่รับผิดชอบโครงการ) และ วันที่จัดทำแผนภูมิ

นอกจากนี้ ยังสามารถระบุว่าใช้รูปแบบในการวิเคราะห์ทางการเงิน ๕ ประเภท ได้แก่ (๑) แผนภูมิกิจกรรม (๒) แผนภูมิการเคลื่อนที่ของวัตถุ (๓) แผนภูมิเส้นทางการเงิน/ธุรกรรมทางการเงิน (๔) การกระจายตัวทางภูมิศาสตร์และเชิงพื้นที่ (๕) การวิเคราะห์อนุกรมเวลา สามรูปแบบแรกมีแนวโน้มที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน/ยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามพวกเขายังสามารถนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ แผนภูมิสองประเภทหลังเป็นการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์

แผนภูมิกิจกรรม มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อแสดงการเคลื่อนที่ของเหตุการณ์ที่น่าสนใจด้วยการแสดงข้อมูลในเวลาและพื้นที่เราสามารถชี้แจงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกิจกรรมซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในสถานการณ์ที่ซับซ้อน โดยปกติแผนผังของกิจกรรมประกอบด้วย วงระบุเหตุการณ์เฉพาะ, ลูกศรเชื่อมต่อเหตุการณ์และแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของเหตุการณ์, ในกรณีที่การเคลื่อนที่ระหว่างเหตุการณ์ไม่ได้รับการยืนยันหรือเป็นไปได้ให้ใช้เส้นประจุด, เมื่อเกิดเหตุการณ์สองอย่างขึ้นพร้อมกันควรเรียงซ้อนกันในแนวตั้ง, ผลลัพธ์ที่ได้จากเหตุการณ์จะแสดงเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส กฎสำคัญ คือ เมื่อใดก็ตามที่ไม่มีเส้นกั้นจะทำให้เกิดความสับสน ภายในองค์กรทุกแห่งควรมีลักษณะเดียวกันในการอธิบายความสัมพันธ์และเหตุการณ์ที่เฉพาะเจาะจง

แผนภูมิการเคลื่อนที่ของวัตถุ คือ แผนภูมิการเคลื่อนที่ของวัตถุมีความคล้ายคลึงกับแผนภูมิการเคลื่อนที่ของเหตุการณ์ แผนภูมินี้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการสืบสวนคดีอาชญากรรม แต่แผนภูมิแบบนี้ก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานข่าวกรองทางการเงินได้

แผนภูมิเส้นทางการเงิน เป็นแผนภูมิที่ช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างบัญชีต่างๆ และบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว เห็นภาพเครือข่ายของการทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ คล้ายกับแผนภูมิกิจกรรม แต่เน้นที่เครือข่ายทางสังคมของบุคคลและการทำธุรกรรมทางการเงิน สิ่งสำคัญ คือ ต้องทราบว่าแผนภูมิเป็นตัวช่วยในการวิเคราะห์ไม่ใช่การวิเคราะห์ด้วยตัวเอง แผนภูมิช่วยให้เห็นภาพสิ่งที่สามารถเป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนโดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและนิติบุคคลต่างๆ แสดงให้เห็นว่ามีเชื่อมโยงกันอย่างไร

การวิเคราะห์อนุกรมเวลา การวิเคราะห์ชุดเวลามีประสิทธิภาพมากสำหรับการแสดงชุดข้อมูลขนาดใหญ่เมื่อเวลาผ่านไป แผนภูมิลำดับเวลาอาจเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในกระบวนการวิเคราะห์เนื่องจากช่วยนักวิเคราะห์ให้ความสำคัญกับสิ่งที่ดูเหมือนจะเป็นวันสำคัญและช่วยในการวิจัยเหตุการณ์ในอนาคต ชุดเวลามีประสิทธิภาพมากเช่นเดียวกับเครื่องมือการรายงาน เนื่องจากสามารถช่วยแสดงผลกระทบของตัวแปรบางอย่างในประเด็นที่กำลังศึกษาอยู่ เมื่อสร้างแบบจำลองได้อย่างถูกต้องและอธิบายได้ดีแผนภูมิประเภทนี้ค่อนข้างลึกซึ้ง

วัตถุประสงค์หลักของการจัดทำรายงานเชิงยุทธศาสตร์ คือ การได้รับข้อมูลและการประเมินผลให้แก่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ส่งผลให้เวลาเป็นสิ่งสำคัญและมีประสิทธิภาพในการเผยแพร่รายงานสู่ความสำเร็จ อย่างไรก็ตามก่อนจะกดปุ่ม “ส่ง” หรือส่งรายงานไปยังผู้รับ ให้พิจารณาว่า รายงานยังคงเหมาะสมสำหรับผู้ชมที่ระบุครั้งแรกหรือไม่, มีขอบเขตของผู้ชมกว้างขึ้นซึ่งอาจมีประโยชน์หรือไม่, ลูกค้าหลัก/รอง บางครั้งรายงานฉบับเต็มและฉบับสรุปสำหรับผู้ชมกลุ่มต่างๆ รายงานควรเผยแพร่ให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่

จะเป็นประโยชน์ ไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่ได้รับ แต่เพื่อให้นักวิเคราะห์สามารถติดตามและรับข้อเสนอแนะได้เช่นกัน

การเผยแพร่เกี่ยวข้องกับนโยบายและกฎหมาย ในกรณีส่วนใหญ่กฎหมายของหน่วยงานข่าวกรองทางการเงินจะกำหนดว่าบุคคลใดสามารถเข้าถึงข้อมูลในระดับใด ในทำนองเดียวกันการออกกฎหมายของประเทศจะควบคุมความเป็นส่วนบุคคล กฎเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นข้อจำกัดเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลที่สามารถแบ่งปันกับหน่วยงานอื่น ในทำนองเดียวกันตรวจสอบว่าหน่วยงานข่าวกรองทางการเงินของคุณได้ลงนามบันทึกข้อตกลง MOUs กับประเทศที่เฉพาะเจาะจงหรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้นจะมีนโยบายใดบ้างในการเผยแพร่เนื้อหา บางครั้งนโยบายและขั้นตอนอาจใช้ระยะเวลาในกระบวนการเผยแพร่ข้อมูลและส่งผลกระทบส่งผลต่อประโยชน์ของข้อมูลที่จะได้รับภายในกำหนดระยะเวลา

๒.๒.๑๐ Session X: Global exercise (แบบฝึกหัด)

วิทยากรได้แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบฝึกหัดรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ประเทศสมมติ ผู้แทนประเทศไทยได้อยู่ร่วมกลุ่มกับผู้แทนประเทศสิงคโปร์ ผู้แทนเขตบริหารพิเศษมาเก๊า และผู้แทนประเทศมาเลเซีย โดยได้รับแบบฝึกหัดประเทศเยลโลวาเนีย ซึ่งเป็นประเทศในทวีปแอฟริกา โดยกลุ่มได้มีการรวบรวมข้อมูลประเภทคดีความผิดมูลฐานที่เกิดขึ้น ช่องทางในการฟอกเงิน รูปแบบการประกอบอาชญากรรม ภัยคุกคาม และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในประเทศเยลโลวาเนีย

หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จสิ้น แต่ละกลุ่มจึงนำเสนอรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ต่อวิทยากรจนเสร็จสิ้นครบ ๕ กลุ่ม จึงได้เข้าสู่พิธีปิดและมอบประกาศนียบัตร

๒.๓ การฝึกอบรมตามข้อ ๒.๑ โดยมีเนื้อหาตามข้อ ๒.๒ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับทางราชการเกี่ยวกับงานของกองข่าวกรองทางการเงิน ดังนี้

๑) ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Strategic Analysis Course for Asia-Pacific Region) สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

๒) ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บ รวบรวม และประเมินผล ข้อมูลในการจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดเก็บ รวบรวม และประเมินผลข้อมูลในการวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

๓) ความรู้เกี่ยวกับการรายงานการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ สามารถนำไปปรับในการจัดรูปแบบการแสดงข้อมูลในสำนวนคดีเพื่อดำเนินการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (Thailand List) ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ และการจัดรูปแบบการแสดงข้อมูลในสำนวนคดีการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ เนื่องจาก ข้าราชการ สังกัด ขก. ได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Strategic Analysis Course for Asia-Pacific Region) ตามข้อ ๒ เสร็จสิ้นแล้ว จึงเห็นควรรายงานผลการฝึกอบรมต่อ ลปง.

๓.๒ เนื่องจาก ข้าราชการ สังกัด ขก. ได้รับข้อมูลและเอกสารการฝึกอบรมหลักสูตร การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Strategic Analysis Course for Asia-Pacific Region) ตามข้อ ๒ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. จึงเห็นควรส่งข้อมูลและเอกสารที่ได้รับให้ คท. เพื่อเผยแพร่ในระบบ KM ของสำนักงาน ปปง. ต่อไป

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ ๓.๑ และโปรดพิจารณาตามข้อ ๓.๒ หากเห็นชอบ ขก. จะส่งข้อมูลและเอกสารที่ได้รับให้ คท. เพื่อเผยแพร่ในระบบ KM ของสำนักงาน ปปง. ต่อไป

(นายวรเศรษฐ์ สุรพนานนท์ชัย)
นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ
๘ พ.ย. ๒๕๖๐

(นายภัทระ หลักทอง)
นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ
ปนท.ผอ.ส่วน ตกร.
๘ พ.ย. ๒๕๖๐

เรียน ลปง. ผ่าน รอง ลปง.ปก.
เพื่อโปรดทราบตามข้อ ๓.๑ และโปรดพิจารณาตามข้อ ๓.๒

(นายเทพสุ บวรโชติดารา)
ผอ.ขก.
๙ พ.ย. ๒๕๖๐